

Suomen Islamilainen Hautausyhdistys (SIHY) ry

ISLAMILAINEN HAUTAUS

Muslimien hautaustavat

Pia Jardi

ESIPUHE

- Suomessa muslimien määrä lisääntyy koko ajan, siksi on tärkeää tietää islamilaisista hautaustavoista, onhan kuolema meitä jokaista koskettava asia ja ihmisten toiveiden täyttyminen hautaamiseen liittyvissä asioissa on tärkeää jokaiselle meistä.
- Islamin mukaan muslimit tulisi haudata omalle hautausmaalle ja on synty koko islamilaiselle yhteisölle, jos vainajaa ei haudata islamin lakien mukaan.
- Tämä esitys sisältää islamilaiseen hautaukseen liittyviä asioita vain pintapuolisesti, mutta toivon että tästä on apua kaikille jotka ovat tekemisissä tämän asian kanssa.

Pia Jardi/SIHY

YLEISTÄ

- Kuoleman kohdatessa, vainajan omaisia ei jätetä yksin.
- Vainaja tulisi haudata mahdollisimman pian heti kuoleman jälkeen.
- Omaiset hoitavat hautausjärjestelyt.
- Arkku ja kuljetus tilataan hautaustoimistolta.
- Vainaja kuljetetaan suoraan pesupaikalta hautausmaalle.

KUOLEMA

- Kuolema on siirtymistä tilasta toiseen. On täysin luonnollista, että ihmisistä tuntuu vaikealta erota maallisesta elämästä ja siirtyä jonnekin, josta he eivät tiedä mitään varmaa. He voivat joutua ahdistuksen tai paniikin valtaan, ja silloin on hyvä, jos kuolevalla on vierellään joku, joka lohduttaa häntä ja lukee hänelle Koraania sekä auttaa häntä sanomaan: "La ilaha illallah" (ei ole muuta jumalaa kuin Jumala).

- Ihminen on kuollut, kun sielu jättää ruumiin, mikä johtaa siihen, että sydän lakkaa lyömästä ja kaikki elimet lopettavat toimintansa.
- Käsitteet "sydänkuolema" tai "aivokuolema" ovat täysin vieraita islamille. "ihmisen ei myöskään pidä yrittää esittää Jumalaa ja keinotekoisin toimin pidentää elämää voidakseen sitten itse päättää sen loppumisesta sulkemalla hengityslaitteen." (Islam vår tro, s. 1 03)

- Ruumiinavausta ei tule tehdä, paitsi silloin kun epäillään rikosta tai kun kyseessä on jokin hyvin harvinainen sairaus. Ruumiinavauksen jälkeen ruumis on saatettava entiselleen ja kaikki elimet laitettava takaisin paikoilleen.
- Huolimatta siitä, että elämä on "paennut" ruumiista, se on kerran ollut elävä ihminen, ja sitä on kohdeltava kunnioittavasti. Samoin kuolema ei poista siveellisyyssääntöjä, eli ruumiinavauksen suorittaa sama sukupuolta oleva lääkäri.

VAINAJAN PESU

- Vainajan pesun pitää tapahtua hautauspäivänä.
- Pesu tapahtuu islamin ohjeiden mukaisesti.
- Suomessa pesu tehdään yleensä sairaaloissa ja pesun jälkeen vainaja puetaan käärinliinoihin.
- Muuta vaatetusta ei käytetä.

ARKUN KÄYTTÖ

- Muslimit haudataan ilman arkkua. Arkun käytölle ei kuitenkaan ole estettä ja esimerkiksi Suomessa muslimit yleensä haudataan arkussa.
- Islamilaisissa maissa muslimit haudataan ilman arkkua, mutta silloin hauta kaivetaan eritavalla. Hautoihin kaivetaan syvennys joko reunaan tai keskelle, johon vainaja asetetaan ja jossa vainaja pysyy paikallaan oikealla kyljellään. Vainaja suojataan kivellä/laudoituksella.
- Koska arkku ei ole välttämätön yksinkertaisia malleja suositaan.

ARKKUUN LAITTO

- Vainaja asetetaan arkkuun oikealle kyljelleen ja tuetaan niin että ei pääse liikkumaan.
- Arkun pääpuoli merkitään kasvojen kohdalta, että tiedetään miten päin arkku laitetaan hautaan.
- Vainajan pään alle laitetaan haluttaessa vähän hiekkaa, että olisi ”kosketuksissa” maahan.
- Arkkuun ei laiteta mukaan mitään muuta.

HAUTAKULKUE

- Islamilaisissa maissa yleensä 4 miestä kantaa vainajan olkapäillä haudan viereen.
- Muslimien hautajaisissa on yleensä paljon ihmisiä, koska hautajaissaattueeseen osallistuminen on suotavaa.
- Useimmissa muslimimaissa naiset eivät osallistu hautakulkueeseen.
- Hautakulkueen (myös muunuskoisten) mennessä ohi, on muslimin kunnioitettava sitä nousemalla seisomaan.

- Hautakulkueseen pitää kulkea ripeästi, koska vainajan on hyvä päästä hautaan mahdollisimman nopeasti.
- Hautakulkuessa ei saa pitää kovaa ääntä, ei polttaa tulta (esim. kynttilä, tupakka) ja kulkueeseen osallistuvien ei pidä istua ennen vainajan laskemista hartioilta.
- Hautajaissaattueen on suositeltavaa kävellä vainajan takana.

HAUTA

- Hauta kaivetaan suunnilleen itä-länsisuuntaisesti (22 astetta etelään) niin että pääpuoli länteen, kasvot etelään.
- Haudan pitäisi olla niin syvä, että villieläimet eivät pysty kaivamaan sitä.
- On suositeltua tehdä kumpare haudan päälle, että hauta erottuu muusta alueesta.
- Hautojen päällä istuminen tai kävely on islamin mukaan kiellettyä.
- Hautakivien käyttö vaihtelee kulttuureittain, seppeleitä tai kukkalaitteita ei yleensä käytetä.

HAUTAAN LASKEMINEN

- Muslimi haudataan Qiblan (Mekan) suuntaan, niin että kasvot ovat kohti Mekkaa.
- Jos haudataan arkussa, lasketaan hihnoilla alas hautaan.
- Jos haudataan ilman arkkua, pyritään laskemaan vainaja hautaan jalkopään puolelta.

RUKOILEMINEN

- Vainajalle on suoritettava rukous, joka yleensä tehdään hautausmaalla.
- Vainaja asetetaan eteen kasvot Mekkaan päin ja rukoukseen osallistujat seisovat hänen takanaan.
- Rukoileminen tapahtuu vainajan ja imaamin takana riveissä, kasvot Mekkaan päin. Jos vainaja on mies, imaami seisoo hänen pään vieressä, jos vainaja on nainen, imaami seisoo ruumiin keskikohdalla.

- Rukous on lyhyt n. 5 minuuttia kestävä, jonka voi suorittaa jokainen joka osaa hautajaisrukouksen (Janazah-rukous).
- Vainajan kannalta on hyvä, jos hautajaisrukouksessa on paljon osallistujia, koska he puhuvat vainajan puolesta tuomiopäivänä.
- Ennen rukousta rukoukseen osallistuvat suorittavat rukouspesun (wudu).
- Rukous voi myös tapahtua myöhemmin ja muualla, esimerkiksi moskeijalla.

HAUDAN PEITTÄMINEN

- Islamin uskon mukaan haudan peittämiseen omasta tahdosta osallistuminen antaa palkkion muslimille, siksi yleensä mahdollisimman moni haluaa osallistua siihen.
- Haudan peittämisen jälkeen hautajaisvieraat poistuvat hautausmaalta.

SUREMINEN

- Itkeminen on sallittua, kovaääninen valittaminen taas ei.
- Varsinainen suruaika, jonka aikana voi jäädä pois työstä, koulusta tms. kestää kolme päivää.
- Naispuolisilla leskillä on odotusaika neljä kuukautta ja 10 päivää
- Muistotilaisuudet ovat erilaisia sen mukaan mistä kulttuurista vainaja on.

HAUDOILLA VIERAILU

- Haudoilla vierailu on sallittua, myös naisille.
- Profeetta Mohamed (SAAS) määräsi seuraavan pyyntörukouksen lausuttavaksi hautausmaalla vierailevilta: ”Rauha olkoon kanssanne, tämän alueen uskolliset asukkaat, Jumalan tahdosta, totisesti tulemme seuraamaan teitä” (Muslim).